

Samarbeidsavtale om kommunalt oppgavefellesskap for klima- og miljøberedskap i Telemark

1. Generelt

1.1 Hva avtalen gjelder

Kommunene i Telemark har alle et ansvar for å ha beredskap mot akutt forurensing og reservestyrker ved skogbrann. I tillegg vil det være hensiktsmessig å bruke disse ressursene også ved andre beredskapshendelser.

Denne avtalen gjelder kommunalt oppgavefellesskap for organisering av nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning, felles reservestyrker mot skogbrann, støttestyrker ved flom og andre klima og miljøhendelser som kan inntreffe.

1.2 Hjemmel

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) 22. juni 2018 nr. 83 kapittel 19
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) 13. mars 1981 nr. 6 kapittel 6, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning 1. april 2022 nr. 10 § 7, jf. § 3
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) 25. juni 2010 nr. 45 kapittel V
- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 15, jf. brann- og redningsvesen forskriften § 16

1.3 Oppgavefellesskapets navn

Dette oppgavefellesskapet er gitt navnet «Kommunalt oppgavefellesskap for klima og miljøberedskap i Telemark», heretter kalt «Klima og miljøberedskapen i Telemark».

1.4 Deltakerkommuner og geografisk virkeområde og eierandel

Klima og miljøberedskapen i Telemark består av kommunene Kragerø, Bamble, Porsgrunn, Siljan, Skien, Nome, Midt Telemark, Notodden, Tinn, Vinje, Tokke, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Fyresdal, Hjartdal, og Drangedal. Virkeområdet innbefatter land, vassdrag og sjøområder innenfor kommunegrensene.

06913: Befolkning og endringer, etter region, statistikkvariabel og år

Eierandel i oppgavefellesskapet fra 1.1.2024

	Befolkning 1. januar 2023	Eierandel i %
K_3806 Porsgrunn	37056	21,1
K_3807 Skien	55924	31,9

K_3808 Notodden	13025	7,4
K_3812 Siljan	2375	1,4
K_3813 Bamble	14172	8,1
K_3814 Kragerø	10413	5,9
K_3815 Drangedal	4091	2,3
K_3816 Nome	6559	3,7
K_3817 Midt-Telemark	10735	6,1
K_3818 Tinn	5546	3,2
K_3819 Hjartdal	1588	0,9
K_3820 Seljord	2939	1,7
K_3821 Kviteseid	2427	1,4
K_3822 Nissedal	1442	0,8
K_3823 Fyresdal	1224	0,7
K_3824 Tokke	2198	1,3
K_3825 Vinje	3832	2,2
	175546	100,0

Eierandel justeres hvert 4 år basert på folketall i kommunen. Første gang 2028.

1.5 Formål

Formålet med oppgavefellesskapet er å ivareta deltakerkommunenes plikt til å ha en felles beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning, og egnede reservestyrker ved andre beredskapshendelser som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen deltakerkommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap.

Oppgavefellesskapet skal bidra til å sikre at hver av deltakerkommunene er i stand til å ivareta sin aksjonsplikt og bistandsplikt etter forurensningsloven §§ 46 og 47 og brann- og eksplosjonsvernloven § 15, jf. brann- og redningsvesen forskriften § 16. Forurensningsloven § 47 innebærer mulige enkeltvedtak, noe som KO ikke kan få myndighet til, jf. kommuneloven § 19-1 andre ledd. Slik myndighet må derfor ligge i den enkelte kommune.

1.6 Forventninger til hver enkelt deltakerkommune

Deltakerkommunen skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning og andre beredskapshendelser som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og sikre at en førsteinnsats kan igangsettes raskt. Deltakerkommunen må sikre at myndighet til å treffe enkeltvedtak er avklart og hensiktsmessig delegert.

Deltakerkommunen skal kartlegge aktuelle kilder til mindre tilfeller av akutt forurensning, og ha en detaljert, prioritert og kartfestet oversikt over miljøverdier og sårbare naturområder i kommunen i overensstemmelse med forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning. Miljørisikoanalyse og beredskapsanalyse skal oppdateres i samsvar med gjeldende regelverk.

2. Organisering og ansvar

2.1 Myndighet

Klima- og miljøberedskapen i Telemark er ikke et eget rettssubjekt.

Klima- og miljøberedskapen i Telemark har myndighet til å treffe beslutninger og enkeltvedtak om interne forhold i oppgavefellesskapet.

Klima- og miljøberedskapen i Telemark sine faste organer er Representantskapet og Beredskapsstyret.

Porsgrunn kommune er kontorkommune, mens Grenland brann og redning IKS har operativt og administrativt ansvar for driften av Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

Oppgavefellesskapet skal ha en daglig leder, som utpekes av beredskapsstyret.

2.2 Representantskapet

Representantskapet er oppgavefellesskapets øverste organ, og består av ett medlem fra hver deltakerkommune. Hver kommune velger selv sitt medlem og minst to varamedlemmer, for fire år om gangen. Representantskapet velger selv sin leder og nestleder for fire år om gangen. Representantskapet er et folkevalgt organ, jf. koml § 1-5. Reglene om saksbehandling i kap 11 gjelder, det innebærer at det skal føres møtebok, jf. § 11-4.

Representantskapsmøtet er oppgavefellesskapets øverste myndighet. Representantskapsmøte skal avholdes innen utgangen av juni måned hvert år. Det skal ellers innkalles til representantskapsmøte når ett av medlemmene krever det, eller etter ønske fra Beredskapsstyret.

Innkalling til representantskapsmøte skal skje med minst 8 ukers varsel. og saksdokumenter sendes alle medlemmer senest 6 uker før møte.

Saker som ønskes behandlet av representantskapsmøtet, må meldes skriftlig til daglig leder minst seks uker før møtet avholdes.

Representantskapsmøtet har blant annet følgende oppgaver:

- godkjenning av innkalling og dagsorden
- behandle årsrapport og årsregnskap med revisjonsberetning
- behandle innkomne forslag
- behandle planer for kommende år
- vedta budsjett for neste år, inkludert driftstilskudd fra deltakerkommunene
- fastsette godtgjøring til Porsgrunn kommune og Grenland brann og redning IKS, som leverer tjenester til oppgavefellesskapet
- Velge revisor

Representantskapsmøtet velger selv møteleder og to representanter til å underskrive protokoll fra møtet.

Representantskapsmøtet er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. Ved stemmelikhet er leder for representantskapets dobbeltstemme avgjørende.

Voteringer avgjøres med simpelt flertall, unntatt votering om oppløsning av samarbeidet, som krever minst 2/3 flertall.

2.3 Beredskapsstyret

Beredskapsstyret er satt sammen av fem representanter:

Medlem:	Brannsjefen i Grenland brann og redning IKS eller den hun/han bemyndiger
Medlem:	Brannsjefen i Vest Telemark Brann og redning, eller den hun/han bemyndiger
Medlem:	Brannsjefen i Notodden Brannvesen eller den hun/han bemyndiger
Medlem:	Brannsjefen i Tinn brannvesen eller den hun/han bemyndiger
Medlem:	Brannsjefen i Nome og Midt - Telemark brann og redning eller den hun/han bemyndiger

Leder av beredskapsstyret har møteplikt og talerett i representantskapsmøter, mens medlemmer av Beredskapsstyret har møte- og talerett.

Til møter i beredskapsstyret, til øvelser og til aksjoner kan det inviteres representanter fra blant annet statsforvalterens miljøvernavdeling, Kystverket, politiet, Sivilforsvaret, skogeierforbund/skogeier, regulanter, kraftselskap, havnene i Telemark, oljeselskap og annen industri.

Beredskapsstyret har ansvar for å planlegge og sørge for gjennomføring av beredskapstiltakene i Klima- og miljøberedskapen i Telemark. Beredskapsstyret rapporterer til representantskapet og sender referat fra styremøter, samt møtebok fra representantskapet til alle kommuner.

Beredskapsstyret har blant annet følgende oppgaver:

- sammenstille deltakerkommunenes analyser og beredskapsplaner, jf. sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15, forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning §§ 7 og 8 og andre krav etter brann- og eksplosjonsvernlovens til en beredskapsplan mot klima og miljøhendelser.
- påse at det anskaffes riktig materiell, tilpasset brannvesenets øvrige materiell
- utarbeide årsrapport, fremlegge årsregnskap og forslag til budsjett til behandling på representantskapsmøte
- påse at det utarbeides en årlig plan for kompetanseutvikling og beredskapsøvelser. Øvelsene skal gi aktuelt personell nødvendig trening til å fylle sin oppgave. Øvelsene skal dokumenteres.

2.4 Daglig leder

Den daglige driften av oppgavefellesskapet er underlagt daglig leder gjennom en instruks fra beredskapsstyret.

Daglig leder skal sørge for at sekretariatsfunksjoner blir ivaretatt, herunder:

- kontaktpunkt deltakerkommunene og andre samarbeidsaktører
- utføre sekretariatsoppgaver for oppgavefellesskapet
- administrere møtevirksomhet, fagsamlinger, øvelser og andre aktiviteter
- daglig leder har møte og talerett i beredskapsstyret og representantskapsmøter

Daglig leder jobber under instruks fra beredskapsstyret.

2.5 Operativt og administrativt ansvar for Klima- og miljøberedskapen i Telemark

Porsgrunn kommune er kontorkommune, og har et administrativt ansvar for oppgavefellesskapet. Grenland brann og redning IKS har operativt og utførende ansvar, og leder oppgavefellesskapets interkommunale aksjoner.

Med utgangspunkt i enhetlig ledelsessystem (ELS) utpeker Grenland brann og redning IKS en ELS-stab som er bemannet med tilstrekkelig personell med relevant kompetanse og praktisk erfaring.

Klima- og Miljøberedskapen i Telemark kjøper administrative tjenester og ressurser fra Porsgrunn kommune og Grenland brann og redning IKS. Porsgrunn kommune skal ivareta administrative oppgaver som skal kompenseres etter selvkostprinsippet. Porsgrunn kommune blir avtalepart med Grenland brann og redning IKS for tjenester som skal levere til oppgavefellesskapet. Grenland brann og redning IKS sørger for at materiellet tilhørende Klima- og miljøberedskapen i Telemark vedlikeholdes og lagres på egnede steder. Ved utplassering av materiell skal det så langt som mulig tas hensyn til beredskapsplanen.

Grenland brann og redning IKS sørger for planlegging og gjennomføring av en årlig samling for faglig oppdatering og fellesøvelse av ELS-stab og et visst antall personell fra deltakerkommunene med relevant kompetanse.

3. Økonomi

3.1 Tilskudd fra deltakerkommunene

Driften av Klima- og miljøberedskapen i Telemark finansieres av deltakerkommunene etter følgende prinsipp:

- Deltakerkommunene betaler et fast kronebeløp pr. innbygger etter folketallet iht. tabell fra Statistisk sentralbyrå, kronebeløpet fastsettes av representantskapsmøtet for påfølgende år, og synliggjøres i oppgavefellesskapets budsjett.

Driftstilskuddet skal dekke materiell og utstyr til bruk under aksjoner og andre beredskapshendelser for å forhindre og begrense skader på liv, helse, materiell, og administrative kostnader til drift av Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

Utgifter til aksjoner skal etter forurensningsloven dekkes av forurenser. Der det ikke er mulig å inndrive midler, har deltakerkommunene delt ansvar for utgiftene, jf. kommuneloven § 19-2 første og andre ledd. Ved andre hendelser enn akutt forurensing er det kommunen som har hendelsen som er ansvarlig for å dekke kostnader.

3.2 Kostnader til kompetanseutvikling

Kostnader til generell kompetanseutvikling av personell i egen kommune dekkes av den enkelte deltakerkommune. Kostnader til spesiell kompetanseutvikling av personell i kommunene kan deltakerkommunen søke om å få dekket av Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

Med spesiell kompetanseutvikling menes utdanning for å kunne bruke materiell og utstyr

tilhørende Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

3.3 Lånopptak

Klima- og miljøberedskapen i Telemark kan ikke ta opp lån, eller på annen måte pådra deltakerkommunene forpliktelser utover det som følger av vedtatte budsjetttrammer.

3.4 Myndighet til å disponere budsjettet

Daglig leder har myndighet til å disponere oppgavefellesskapets budsjett.

3.5 Regnskap

Ifølge forskrift om forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv kapittel 8 (<https://lovdata.no/forskrift/2019-06-07-714>) kan et KO unnlate å føre eget regnskap hvis forventede brutto inntekter i budsjettåret er under 5 mill. Forutsetningen for dette unntaket, er at det er bestemt i selskapsavtalen at samarbeidet kan unnlate å utarbeide eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Regnskapet skal føres av Porsgrunn kommune som kontorkommune, og følger de regnskapsregler som gjelder i kommunen. Regnskapet føres slik at det er mulig å skille ut hvilken del av Porsgrunn kommune sitt regnskap som gjelder Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

Daglig drift av oppgavefellesskapet belastes Grenland brann og redning som krever disse kostnader refundert av kontorkommune Porsgrunn. Eventuelt overskudd på drift overføres bundet driftsfond. Fondet skal tillegges renter årlig. Rentesatsen som benyttes skal være gjennomsnittlig innskuddsrente i Porsgrunn kommune sitt kontosystem for det aktuelle året.

3.6 Materielle eiendeler

Materiell og utstyr som er anskaffet gjennom bevilgning over de årlige budsjettene i oppgavefellesskapet disponeres av oppgavefellesskapet og skal balanseføres i Porsgrunn kommunes regnskap. Det samme gjelder materiell og utstyr som er anskaffet under aksjoner ledet av Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

4. Endring, oppløsning, og uttreden

4.1 Endring av avtalen

De forhold i avtalen som kommer frem av kommuneloven § 19-4 fjerde ledd, kan kun endres av kommunestyrene i alle deltakerkommunene. Øvrige endringer kan vedtas av representantskapsmøtet med 2/3 flertall. Forslag til endringer kan fremmes av en eller flere av deltakerkommunene i Klima- og miljøberedskapen i Telemark.

4.2 Oppløsning

Klima- og miljøberedskapen i Telemark kan oppløses ved vedtak fattet med 2/3 flertall av representantskapsmøtet. Fra vedtak om oppløsning fattes, fortsetter oppgavefellesskapet i ett år før det avvikles.

Når Klima- og miljøberedskapen i Telemark er besluttet oppløst, sørger Beredskapsstyret for

at det blir satt opp en balanse med henblikk på avvikling. Alt fellesutstyr skal takseres av to takstmenn som Beredskapsstyret oppnevner. Fellesutstyret skal selges til markedspris.

Klima- og miljøberedskapen i Telemark sine netto midler ved avvikling fordeles til den enkelte deltakerkommune i forhold eierandel.

Alle deltakerkommunene i Klima- og miljøberedskapen i Telemark fortsetter å ha økonomisk ansvar for sin eierandel av de forpliktelsene oppgavefellesskapet har på det tidspunktet Klima- og miljøberedskapen i Telemark avvikles.

Ansaret for Klima- og miljøberedskapen i Telemark sitt arkiv overføres i sin helhet til Porsgrunn kommune, som ivaretar arkivet i samsvar med gjeldende regelverk.

4.3 Uttreden

Klima- og miljøberedskapen i Telemark er sammensatt av kommuner i overensstemmelse med forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning § 7 første ledd som angitt i forskriftens vedlegg 1.

Ved endringer i den nasjonale oppdelingen i regioner, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning § 7 fjerde ledd, kan deltakerkommunene si opp sin del av samarbeidsavtalen med 12 måneders varsel og etter godkjenning av Kystverket. Oppsigelsen skal være skriftlig.

En deltakerkommune som trer ut av dette oppgavefellesskapet, fortsetter å ha økonomisk ansvar for sin andel av de forpliktelsene Klima- og miljøberedskapen i Telemark har på det tidspunktet deltakerkommunen trer ut.

Den kommunen som trer ut av oppgavefellesskapet har rett til netto andel av sin eierandel i opparbeidede fond ved oppsigelsesfristens utløp

4.4 Tvist

Dersom det oppstår tvist om forståelse av avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger før den eventuelt bringes inn for de ordinære domstolene. Som verneting vedtas Telemark tingrett.

4.5 Ikrafttreden

Denne avtalen trer i kraft når bystyrene/kommunestyrene i alle deltakerkommunene har vedtatt avtalen.